

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	28 maart 2017
Zaaknummer	286298
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mw. drs. M.A.H. van Meerten-Kok, wethouder
Onderwerp	NHW nomineren voor Unesco Werelderfgoed

1. Kennisnemen van

Steunbetuiging nominatie Nieuwe Hollandse Waterlinie tot UNESCO Werelderfgoed

2. Inleiding

In onze gemeente maken de vesting Muiden en Naarden en Werk IV in Bussum deel uit van de 85 kilometer lange Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft zich in ruim tweehonderd jaar ontwikkeld van een belangrijke verdedigingslinie tot zeer bijzonder, veelzijdig en indrukwekkend erfgoed en toeristische trekpleister. Ter indicatie: de Nieuwe Hollandse Waterlinie wordt beschouwd als het grootste en kostbaarste infrastructurele project ooit in Nederland gebouwd. En jaarlijks bezoeken honderdduizenden recreanten en toeristen de forten van deze linie. De Nieuwe Hollandse Waterlinie staat op het punt om toegevoegd te worden aan de Werelderfgoedlijst van UNESCO als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam (Werelderfgoed sinds 1996). Muiden en Weesp zijn al onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Om de nominatie te verzilveren zijn twee zaken nodig. Op de eerste plaats een heel goed zogenaamd nominatiedossier waarin staat aangegeven hoe we dit erfgoed 'tot in de eeuwigheid' in stand houden. En we moeten zichtbaar maken dat er 'volop maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak' is voor deze UNESCO-status. In dat kader tekent ons College op 20 april 2017 een zogenaamde steunbetuiging (zie bijlage). Via deze mededeling willen we u graag informeren over wat het betekent om op de Werelderfgoedlijst te staan én wat de steunbetuiging behelst. We hopen u hiermee (nog meer) te interesseren voor dit bijzondere erfgoed in onze gemeente. En te enthousiasmeren voor de kansen en mogelijkheden die de UNESCO-status naar ons idee met zich meebrengen.

3. Kernboodschap

Een plaats op de Werelderfgoedlijst geeft officieel internationale erkenning aan het erfgoed. Bovendien kan dit predicaat worden gebruikt als marketinginstrument om bijzondere plekken onder de aandacht te brengen van een groot (internationaal) publiek. Het biedt economische kansen voor onder meer recreatie en toerisme en verplicht om het erfgoed met alle betrokken partijen voor de toekomst te behouden. De status van Werelderfgoed voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam is een bekroning van de samenwerking van onze gemeente met vele andere partijen aan behoud en ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het is een beloning voor de inzet en het enthousiasme van vele vrijwilligers en ondernemers en biedt mogelijkheden om investeringen beter te laten renderen.

Voor de toekenning van de UNESCO Werelderfgoedstatus is aantoonbaar draagvlak bij betrokken partijen (overheden, eigenaren, maatschappelijke organisaties, etc.) een belangrijke voorwaarde. Met de ondertekening van een steunbetuiging die de voordracht van de Nieuwe Hollandse Waterlinie voor de UNESCO Werelderfgoed als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam ondersteunt, wordt dit aangetoond. Op 20 april 2017 wordt de steunbetuiging getekend tijdens

een gezamenlijke bijeenkomst met alle regionale partners. Wij onderschrijven deze steunbetuiging en bevestigen hiermee ons naar vermogen in te zetten om de uitzonderlijke waarde van dit toekomstig Werelderfgoed te beschermen, te ontwikkelen en uit te dragen.

4. Consequenties

De Nieuwe Hollandse Waterlinie krijgt het Werelderfgoedlabel als een uitbreiding op de reeds bestaande Werelderfgoed status van de Stelling van Amsterdam. De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam vertellen gezamenlijk het complete - en unieke - verhaal van Nederland en de strategische inzet van water als militair verdedigingssysteem. Zij vormen daarmee het grootste cultuurhistorisch Werelderfgoed van Nederland. Een plaats op de Werelderfgoedlijst geeft officieel internationale erkenning aan het erfgoed. Het betekent dat gebieden en objecten uniek zijn in de wereld. Het land dat de status aanvraagt, verklaart de gebieden en objecten te zullen behouden en beschermen voor de lange termijn. Dit kan met bestaande wet- en regelgeving;

- op rijksniveau door het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de Rijksmonumentenstatus,
- op provinciaal niveau door de provinciale verordeningen, waarin de kernwaarden en kernkwaliteiten van het gebied nauwgezet omschreven en als zodanig beschermd en
- op gemeentelijk niveau in de gemeentelijke (paraplu)bestemmingsplannen.

De planologische bescherming zoals deze nu van kracht is in Rijks-, provinciale en gemeentelijke verordeningen, blijft ongewijzigd. UNESCO legt zelf geen regels op.

De UNESCO-status betekent dat de Staat wordt verplicht om het erfgoed in stand te houden. Zij kunnen daar regels voor stellen. Op dit moment wordt de Nieuwe Hollandse Waterlinie (en de Stelling van Amsterdam) al beschermd in landelijke en provinciale regelgeving. Het is niet nodig gebleken om deze regelgeving aan te passen. De bestaande regimes blijven dan ook het kader voor gemeenten. Er is een uitgebreide analyse gemaakt over mogelijke beperkingen door ruimtelijke regimes als gevolg van de aanwijzing (zie bijlage). De conclusie is dat de aanwijzing geen verzwaring met zich meebrengt.

In de bijlagen vindt u meer informatie over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het UNESCO-proces, een toelichting op de wijze waarop onze gemeente samenwerkt en de feitelijke steunbetuiging.

5. Communicatie

Op de website www.hollandsewaterlinie.nl is voor een ieder meer informatie over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het UNESCO-proces, een toelichting op de wijze waarop onze gemeente samenwerkt en de feitelijke steunbetuiging]. Op deze website kunt zich ook aanmelden voor een nieuwsbrief waarmee u op de hoogte blijft van ontwikkelingen over de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam. Alle 24 waterliniegemeenten worden op eenzelfde manier geïnformeerd. Voorafgaand aan de ondertekening van de steunbetuiging zal ook een gezamenlijk persbericht worden opgesteld.

6. Vervolg

De UNESCO-status betekent dat de Staat wordt verplicht om het erfgoed in stand te houden. Zij kunnen daar regels voor stellen. Op dit moment wordt de Nieuwe Hollandse Waterlinie (en de Stelling van Amsterdam) al beschermd in landelijke en provinciale regelgeving. Het is niet nodig gebleken om deze regelgeving aan te passen. De bestaande regimes blijven dan ook het kader voor gemeenten. In de bijlagen vindt u meer informatie over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het

UNESCO-proces, een toelichting op de wijze waarop onze gemeente samenwerkt en de feitelijke steunbetuiging.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester